

Кожна з перелічених груп охоплює певну кількість конкретних абсолютних чи відносних показників, що характеризують загальну ефективність виробництва (діяльності підприємства) або ефективність використання окремих видів ресурсів. Система показників ефективності виробництва повинна давати всебічну оцінку використання всіх ресурсів підприємства і містити всі загальноекономічні показники.

Отже, підприємство має опрацювати таку систему показників, з допомогою якої воно змогло б із достатньою точністю оцінити поточні та стратегічні можливості підприємства.

УДК 338.33: 658: 621: 34

Оксана Мазуренок, аспірант

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ НА МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Анотація. Перехід до ринкової економіки змушує машинобудівні підприємства шукати нові стратегії розвитку та функціонування в конкурентних умовах. Однією із ефективних стратегій є проведення диверсифікації.

Ключові слова: диверсифікація, підприємство, ефективність, машинобудування.

Oxana Mazyrenok

ASPECTS OF LEADTHROUGH THE FINANCIAL DIVERSIFICATION IN MACHINE-BUILDING ENTERPRISES

Abstract. The transition to a market economy makes the machine-building enterprises to search new strategies of development and operating in a competitive environment. One of effective strategies there is a leadthrough of diversification.

Keywords: diversification, enterprise, efficiency, engineer.

Перехід до ринкової системи господарювання зумовлює необхідність машинобудівним підприємствам постійно шукати нові шляхи підвищення ефективності своєї діяльності, прогнозувати та планувати стратегію розвитку відповідно до потреб ринкової економіки. Для забезпечення можливості залишатися на ринку машинобудівні підприємства повинні обрати стратегію диверсифікації.

Диверсифікація, як і спеціалізація та концентрація, є однією із суспільних форм організації виробництва. На сьогоднішній день існують такі види диверсифікації: за областю проведення (виробнича, фінансова, маркетингова), за ступенем зв'язку (пов'язана, непов'язана), за місцем проведення (внутрішня та зовнішня), за спрямованістю на синергетичний ефект (конгломератна, концентрична, корпоративна) та інші. Диверсифікація може фінансуватися за рахунок власних (прибуток та амортизаційні відрахування) та залучених коштів (кредити та позики, кредиторська заборгованість та інвестування).

Фінансова диверсифікація може розглядатись як:

- володіння найрізноманітнішими фінансовими активами, кожен з яких має різний рівень ризику, з метою зниження загального ступеня ризику портфеля в цілому;
- розподіл інвестицій і ризиків з різних ринків, фінансових інструментів і стратегій торгівлі;

- загальна ділова практика, направлена на розширення номенклатури товарів і послуг та/або географічної території, для того, щоб розосередити ризик і знизити залежність від циклічності бізнесу;

- спосіб розвитку підприємства, що полягає в освоєнні виробництва нових товарів, товарних ринків, а також видів послуг, що включає не просто диверсифікацію товарних груп, але й розповсюдження підприємницької діяльності на нові та не пов'язані з основними видами діяльності фірми.

Суть проведення фінансової диверсифікації на машинобудівних підприємствах полягає в організації ефективного бізнесу, який реалізується відповідно до мети та у кінцевому результаті приведе до того, що підприємство (та/або інвестор) одержить достатній очікуваний прибуток. Основним завданням здійснення диверсифікації є забезпечення прийняттого співвідношення між прибутковістю та рівнем ризику вкладених коштів на її проведення.

Виділимо основні проблеми проведення диверсифікації на машинобудівних підприємствах:

- визначення способів проведення диверсифікації та використання фінансових можливостей;
- визначення перспективних взаємовідносин із суб'єктами господарювання, бюджетом, банками, тощо;
- фінансове забезпечення операційної та інвестиційної діяльності;
- вивчення економічних та фінансових можливостей ймовірних конкурентів, розробка та здійснення заходів щодо забезпечення фінансової стійкості;
- розробка способів виходу з кризового стану та методів управління за умов кризового стану підприємств.

Ефективність здійснення диверсифікації на машинобудівних підприємствах безпосередньо залежить від залучених інвестицій та вчасної орієнтації на види товарів, які мають попит і є конкурентоздатними. Показником оцінки ефективності вкладів при проведенні фінансової диверсифікації є рентабельність власного капіталу. Цей показник посилений показником розрахунку рентабельності власного капіталу згідно з грошовим потоком.

В фінансовій диверсифікації можна використовувати чотири групи коефіцієнтів: коефіцієнти грошового покриття; коефіцієнти грошового покриття прибутку; коефіцієнти грошового покриття капітальних витрат; коефіцієнти рентабельності грошових потоків. За першою групою коефіцієнтів визначають результати від диверсифікації основної діяльності підприємства, за другою - ступінь розбіжностей, за третьою - можливості диверсифікованого підприємства, за четвертою - проводиться оцінка можливостей диверсифікованого підприємства генерувати грошові потоки. [1]

Слід виділити, що для того, щоб можна було оцінити ефективність диверсифікації діяльності підприємства необхідно використовувати дані в динаміці за певний період. Також доцільно використовувати не лише показники за попередні роки, а й прогнозні. Достовірність результатів аналізу безумовно залежить від рівня знань спеціаліста, який проводить такий аналіз у питаннях прогнозування дій. В будь - якому випадку, такий аналіз є логічним наслідком проведеної роботи підприємством та дає можливість для отримання управлінською ланкою інформації щодо оцінки результатів диверсифікації діяльності підприємства.

Зазначимо, що проведення фінансової диверсифікації підприємств повинно забезпечувати:

- формування та ефективне використання фінансових ресурсів;
- виявлення найефективніших напрямків інвестування та зосередження фінансових ресурсів на цих напрямках;

- відповідність фінансових дій економічному стану та матеріальним можливостям підприємства;
- визначення головної загрози з боку конкурентів, вибір напрямків фінансових дій та для досягнення вирішальної переваги над конкурентами;
- створення та підготовка стратегічних резервів.

Таким чином, успіх проведення фінансової диверсифікації машинобудівних підприємств гарантується при взаєморівності теорії і практики фінансової стратегії, при співпаданні стратегічних цілей з реальним економічним та фінансовим можливостям та через жорстке централізоване фінансове управління грошовими потоками.

Використана література

1. М. Д. Корінко. Оцінка результатів диверсифікації діяльності підприємства // Актуальні проблеми економіки. — №3, 2006 р., ст.52-57.

УДК 338.45

Ірина Маркович, к.е.н., асистент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ФІНАНСОВА ГНУЧКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА УМОВА ЙОГО СТРАТЕГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ

Анотація. Розглянуті характерні особливості умов господарювання вітчизняних промислових підприємств. В якості однієї з детермінант стійкості підприємства виділена фінансова гнучкість.

Ключові слова: промисловість, фінансова гнучкість, стійкість підприємства.

Iryna Markovych

FINANCIAL FLEXIBILITY OF ENTERPRISE AS THE MANDATORY CONDITION OF ITS STRATEGIC STABILITY

Abstract. The characteristic features of operating conditions of domestic industry were investigated. As one of the determinants of the stability of enterprises financial flexibility were selected.

Keywords: industry, financial flexibility, stability of the enterprise.

Наявна структура промисловості України зумовлює високу витратність економіки, оскільки базові галузі вирізняються не тільки високою енергоємністю виробництва, а й високою фондо- та капіталомісткістю. Промисловість переживає важкий період, оскільки кризові явища у світовому просторі протікають на тлі складних і не завжди ефективних реформ у вітчизняній фінансовій, грошовій, податковій системах. Таке середовище визначає високу ризиковість здійснення інвестицій в українську економіку. З огляду на вказані труднощі, важливою передумовою ефективної реалізації поновлювальних процесів на підприємствах є наявність достатнього фінансового забезпечення та доступності кредитних ресурсів.

Емпіричні дослідження особливостей формування капіталу вітчизняних промислових підприємств показують суттєву варіативність її структури серед підприємств різного розміру та організаційно-правових форм. Це пояснюється тим, що, як правило, для великих компаній характерна нерізка волатильність активів, диверсифікованість як видів діяльності, так і джерел залучення фінансових ресурсів. Це, природно, є стабілізуючими факторами, спрямованими проти коливань